

Міністерство науки і освіти України
Житомирський національний агроекологічний університет
Факультет економіки та менеджменту

«Затверджую» _____
Ректор Житомирського національного
агроекологічного університету
проф. О. В. Скидан
«_____» _____ 2017 р.

ПРОГРАМА
додакового фахового випробування за спеціальністю 075 “Маркетинг”
(денна та заочна форма навчання)
на здобуття ОС «Бакалавр»
на базі ОКР «Молодший спеціаліст»
(неспоріднені спеціальності)

Житомир – 2017

ВСТУП

Мета вступних випробувань на навчання для осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, полягає у з'ясуванні рівня їх теоретичних знань та практичних навичок, а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Програма фахового випробування для вступу до ЖНАЕУ складена відповідно до місця та значення дисциплін, передбачених освітньою програмою підготовки бакалавра зі спеціальності 075 «Маркетинг».

Фахівці оволодіють основними методами збирання економічної та маркетингової інформації; методами та прийомами маркетингового аналізу ринку та виокремлення ринкових сегментів; основними підходами до створення нового продукту, ґрунтуючись на аналізі потреб потенційних споживачів та конкурентних переваг компанії; методами просування нового товару на потенційний ринок; методами проектування та створення інформаційно-статистичних систем маркетингової інформації на підприємстві; статистичними методами аналізу маркетингової інформації; методами роботи з інформаційно-пошуковими системами, зокрема сітьового характеру, методам ведення маркетингових досліджень на зовнішніх ринках відносно країни-базування компанії та застосовують специфічні професійні прикладні програмні продукти для аналізу маркетингової інформації та, загалом, вирішення маркетингових задач.

Програма додаткового вступного фахового випробування має комплексний характер й сформовано на основі тематики, що відображає ключові компетенції спеціальності та інтегрують знання з дисциплін циклу «Економіка та підприємництво».

У білеті вступного фахового випробування пропонується для відповіді 50 питань у тестовій формі, кожне з яких містить лише одну правильну відповідь. Загальна максимально можлива кількість балів за умов правильного виконання всіх завдань складає 100 балів.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Економічна теорія: предмет і метод

Зародження і основні етапи розвитку економічної теорії. Предмет економічної теорії. Економічні закономірності і економічні закони.

Методи пізнання економічних процесів. Мета і функції економічної теорії. Пізнання і використання економічних законів.

Економічна теорія, економічна політика та практика та їх взаємодія.

Тема 2. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Безмежність потреб. Сутність суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва, їх взаємодія. Обмеженість ресурсів. Крива виробничих можливостей. Потреби і виробництво. Закон зростання потреб та механізм його дії. Вирішення проблеми безмежних потреб та обмежених економічних ресурсів.

Ефективність суспільного виробництва.

Тема 3. Товарне виробництво як форма організації суспільного виробництва. Гроші і грошова система.

Суть і форми організації суспільного виробництва.: натуральне і товарне. Основні фактори і структура суспільного виробництва. Товарне виробництво як основа ринкової економіки. Ефективність виробництва її суть і показники. Крива виробничих можливостей.

Товар і його властивості. Величина вартості товару. Закон вартості. Теорії вартості. Теорія граничної корисності.

Гроші, їх виникнення, суть і види грошей. Функції грошей. Грошова система і грошовий обіг. Закон грошового обігу.

Тема 4. Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва

Суть, функції і умови формування ринку. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага. Ринкова ціна.

Конкуренція та її значення. Типи конкуренції. Монополізм, вплив монополій на економічні процеси. Антимонопольне законодавство.

Тема 5. Структура та інфраструктура ринку

Структура ринку. Принципи класифікації ринків. Класифікація ринків: за економічним призначенням, ступенем зрілості ринкових відносин, за територіально-адміністративною ознакою, відповідно до чинного законодавства.

Ринок предметів споживання. Ринок виробничих ресурсів: землі, робочої сили і засобів виробництва (попит, пропозиція, ціна). Фінансовий ринок, його складові елементи.

Інфраструктура ринку і її роль в регулюванні економічних процесів.

Тема 6. Підприємство і підприємництво

Сутність підприємництва і умови його існування. Функції підприємництва. Суб'єкти, об'єкти і види підприємницької діяльності. Сучасні форми малого, середнього і великого підприємництва. Організаційно-правові форми підприємництва в Україні. Підприємницький ризик. Морально-етичні принципи підприємництва, основні принципи та умови підприємницької діяльності.

Підприємство - первинна ланка ринкової економіки. Основні функції та види підприємств.

Тема 7. Витрати виробництва і прибуток

Фонди підприємства, їх структура. Кругообіг і оборот фондів. Фізичний і моральний знос основних фондів. Амортизація основних фондів.

Витрати виробництва, їх сутність. Собівартість продукції. Види та шляхи зниження собівартості. Суть прибутку, його структура та шляхи зростання. Теорії прибутку. Основні напрями використання прибутку. Рентабельність та її норма.

Тема 8. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин

Світове господарство: поняття, основні етапи розвитку. Міжнародна економічна інтеграція. Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Сутність і форми міжнародного руху капіталів. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.

ТЕМАТИКА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Економічна система, її визначення, суть та основні структурні елементи. Типи економічних систем.
2. Власність: поняття, сутність, правовий та економічний зміст. Типи, форми і види власності.
3. Сутність суспільного виробництва і його структура. Економічні ресурси та фактори суспільного виробництва.
4. Суть і форми організації суспільного виробництва. Основні фактори і структура суспільного виробництва. Закон вартості.
5. Гроші, їх виникнення, суть і види грошей. Функції грошей.

6. Суть ринкової системи його завдання, умови виникнення, принципи і функції. Суб'єкти і об'єкти ринкової економіки.
7. Суть попиту, закон попиту та фактори, що його визначають.
8. Пропозиція, закон пропозиції та фактори, що на неї впливають.
9. Взаємодія попиту і пропозиції. Модель ринкової рівноваги.
10. Конкуренція як рушійна сила ринкової економіки. Суть, види, функції і методи конкуренції.
11. Суть монополій, причини їх виникнення та їх види і форми.
12. Економічне зростання та його типи і фактори.
13. Сутність, причини і види інфляції та її вимірювання.
14. Гроші. Грошово-кредитна політика держави.
15. Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності. Основні ознаки, форми та види підприємств.
16. Витрати виробництва та їх види. Собівартість продукції, її види.
17. Результати господарської діяльності підприємства. Прибуток, дохід підприємства і рентабельність виробництва.
18. Поняття підприємництва. Принципи та організаційні основи підприємницької діяльності. Форми і функції підприємництва.
19. Світове господарство: поняття, ознаки, етапи та тенденції розвитку.
20. Міжнародна торгівля та міжнародний поділ праці. Концепція «порівняльних» переваг.
21. Глобалізація як новий етап розвитку інтеграційних процесів у світовій економіці. ТНК і розвиток інтеграційних зв'язків.
22. Проблеми та наслідки входження України до ЄС.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Макросередовище функціонування підприємства – це:

- а) сукупність зовнішніх сил, що не є контрольованими з боку підприємства, можуть відкривати для нього нові сприятливі можливості розвитку або створювати нові загрози
- б) сукупність зовнішніх сил, які впливають на діяльність підприємства
- в) ділові особи (агенти, брокери), що продають продукцію аграрних підприємств
- г) банки, страхові компанії, з якими аграрні підприємства вступають у ділові відносини

2. Мікросередовище функціонування підприємства – це:

- а) сукупність зовнішніх сил, які безпосередньо або опосередковано впливають на господарську діяльність
- б) сукупність зовнішніх сил (суб'єктів господарювання), які безпосередньо впливають на діяльність підприємства і перебувають під впливом цієї діяльності
- в) підприємства, організації, що знаходять клієнтів для продажу продукції

г) підприємства, які постачають аграрним підприємствам необхідні матеріальні ресурси

3. *Постачальники необхідних підприємствам ресурсів - це представники:*

а) макросередовища функціонування підприємства

б) господарської діяльності підприємства

в) мікросередовища функціонування підприємства

г) державних органів

4. *Метою функціонування підприємства на ринку є:*

а) задоволення суспільних потреб у певних видах продукції та одержання прибутку

б) насичення ринку певним видом продукції у максимально можливих обсягах

в) отримання максимальної виручки

г) зменшення безробіття

5. *До основних ресурсів виробничої діяльності підприємства відносять:*

а) матеріальні та фінансові

б) трудові та земельні

в) інтелектуальні

г) усі перераховані ресурси.

6. *Товарний знак – це:*

а) будь-яке слово, зображення, форма чи колір, що використовуються для створення відмінностей товарів певного продавця від інших товарів;

б) надання за договором однією компанією іншій права на використання своєї торгової марки;

в) юридично узаконене позначення виключного права компанії на використання торгової марки;

г) зареєстрована комерційна назва, під якою компанія здійснює свою діяльність.

7. *Який тип ринкової конкуренції характеризується такими ознаками - наявність значної кількості продавців недиференційованих і взаємозамінних товарів, відсутність цінових обмежень?*

а) чиста конкуренція;

б) олігополія;

в) монополістична конкуренція;

г) монополія.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка : підруч. У 2-х кн. Кн. 2: Мікроекономіка / [Ред. Панчишин С., Островерха П.]. – К. : Знання, 2010. – 437 с.

2. Андрійчук В. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика аналіз / В. Андрійчук. – К: КНЕУ, 2005. – 290 с.

3. Антикризове корпоративне управління: теоретичні та прикладні аспекти / С. С. Гасанов, А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський та ін. – К. : ДННУ “Акад. фін. Управління”, 2012. – 301 с.
4. Антикризний менеджмент: навч. посібник / [Скібіцька Л. І., Матвеев В. В., Щелкунов В. І. та ін.]. – К. : ЦУЛ, 2014. – 584 с.
5. Афанасьєв М. В. Економіка підприємства : навч.-метод. посібн. / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 320 с.
6. Бойчик І. М. Економіка підприємства / І. М. Бойчук. – К. : Атіка, 2007. – 528 с.1
7. Варналій З.С. Основи підприємництва: Навч. посібник / З.С. Варналій. – К.: Знання-Прес, 2002. – 239 с.
8. Герасимчук З.В. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник. – Луцьк: «Волинські старожитності», 2012. – 336 с.
9. Гетьман О.О. Економіка підприємства : Навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. - 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 488 с.
10. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погрішук ; М-во освіти і науки України, Тернопільський нац. екон. ун-т. - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 304 с.
11. Економіка підприємства: Збірник практичних задач і ситуацій: Навчальний посібник/ С.Ф. Покропивний, Г.О. Швиданенко, О.С. Федонін и др. - К.: КНЕУ, 2005. - 323 с.
12. Економіка підприємства: Підручник. 4-е вид., доп. і перероб. / За ред. Г.А. Швиданенко. – К.: КНЕУ, 2009. – 640 с.
13. Економіка підприємства: Підручник/ За заг. ред. С.Ф. Покропивного. - Вид. 2-ге, перероб. та доп.. - К.: КНЕУ, 2001. - 528 с.
14. Економіка підприємства: Підручник/ За ред. А.В. Шегди. - К.: Знання, 2006. - 614 с.
15. Економічна енциклопедія: У 3 т. Т. 1 / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) – К. : Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
16. Економічна теорія. Посібник для вищої школи (Воробйов Є. М., Гриценко А. А., Лісовицький В. М., Соболев В. М.) / Під загальною редакцією Воробйова Є. М. – Харків–Київ, 2003. – 704 с. – <http://www.library.if.ua/books/65.html#>
17. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник / О. С. Іванілов. - 2-ге вид. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 727 с.
18. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент : Навчальний посібник. - К. : Знання, 2006. - 366 с.
19. Комарницький І.Ф. Економічна теорія. Навчальний посібник. Чернівці, 2006. – 334 с. – http://buklib.net/index.php?option=com_jbook&catid=58
20. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
21. Мочерний С.В. Політекономія: Підручник. – 3-тє видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2006. – 390 с

22. Основи економічної теорії: політекономічний аспект. Підручник. (За ред. Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка). – К.: Вища школа – Знання, 1997. – 743 с.
23. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Тернопіль : Економічна думка, 2006. - 390 с.
24. Скотт М. Факторы стоимости: Руководство для менеджеров по выявлению рычагов создания стоимости / перевод с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2000. – 432 с.
25. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: учебник для вузов: пер. с англ. /под ред. Л.Г.Зайцева, М.И.Соколовой. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. - 576 с.
26. Фатхутдинов Р. А. Разработка управленческого решения. – М, 1997. – 208с.
27. Шейн Э.Х. Организационная культура и лидерство / пер. с англ. / под ред. В.А. Спивака. – СПб.: Питер, 2002. – 336 с.

Додаткова література

1. Аврашков Л.Я. Инновационный менеджмент: Учебник / В.А. Швандар (ред.), В.Я. Горфинкель (ред.). – М.: Вузовский учебник; ВЗФЭИ, 2004. – 381с.
2. Антикризисное управление: Учебник для студ. вузов/ Ред.Э.М.Коротков. - М.: ИНФРА-М, 2001. - 432 с.
3. Барроу Колин. Бизнес-планирование: Полное руководство / М. Веселкова (пер.с англ.). — М. : Издательско-торговый дом "Гранд", 2003. — 399с.
4. Герасименко В. В. Управление ценовой политикой компании: учебник/ Герасименко В. В. – М. Эксмо, 2007. – 668 с.
5. Голляк Ю.Б. Теоретичні аспекти конкурентноспроможності стратегічних галузей української економіки // Актуальні Проблеми Економіки: Науковий економічний журнал. - К. : ВНЗ "Національна академія управління". - 2006. - №6. - С.78-83
6. Должанський І.З. Конкурентноспроможність підприємства: Навчальний посібник / І.З. Должанський, Т.О. Загорна. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
7. Економіка підприємства: теорія і практикум: навчальний посібник / За ред. Н.Г. Міценко, О.І. Яценко. - Львів : Магнолія 2006, 2010. - 688 с.
8. Кардаш В.Я. Маркетингова товарна політика: Підручник. – К.: КНЕУ, 2009. – 240 с.
9. Липсиц И.В. Ценообразование (Управление ценообразованием в организации): учебник. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Экономистъ, 2006. – 448 с.
10. Маслак О. І. Економіка промислового підприємства : навч. посібник / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйова. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 172 с.

11. Методические рекомендации по оценке стоимости бизнеса с применением моделей Ольсона и Блэка-Шоулза/ В.М. Рутгайзер, О.В. Егоров, Н.А. Козлов. - М.: Международная академия оценки и консалтинга, 2005. - 77 с

12. Організація і планування на підприємстві: Навчальний посібник/ Г.А. Семенов, В.К. Станчевський, М.О. Панкова и др. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 528 с

13. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций. – К.: Издательский дом «Максимум», 2001. – 600 с.